

Zrównoważone miasto

Stan faktyczny i wyzwania prawne realizacji agendy 2030

Przejdź do produktu na ksiegarnia.beck.pl

Wstęp

Prezentowana monografia dotyczy bardzo popularnej, a przy tym niezwykle złożonej problematyki, jaką jest zrównoważony rozwój. Zagadnienie to stało się elementem globalnej agendy politycznej z chwilą przyjęcia dokumentu „Przekształcamy nasz świat: Agenda 2030 na rzecz zrównoważonego rozwoju” („Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development”), co miało miejsce podczas Zgromadzenia Ogólnego ONZ w Nowym Jorku we wrześniu 2015 r. Określona w Agendzie nowa strategia rozwoju odnosi się do pięciu zasadniczych sfer działania ujmowanych jako „zasada 5P”¹, a jej zasadniczym celem ma być zainicjowanie i ukierunkowanie globalnych zmian w trzech wymiarach: gospodarczym, społecznym oraz odnoszącym się do środowiska naturalnego. Pośród powiązanych ze sobą i wzajemnie współzależnych 17 Celów Zrównoważonego Rozwoju, osobne miejsce stanowi cel 11 adresowany do miast i osiedli ludzkich, które należy uczynić „bezpiecznymi, stabilnymi, zrównoważonymi oraz sprzyjającymi włączeniu społecznemu”.

Zainteresowanie tymi zagadnieniami wynikało z chęci podjęcia tematyki, która z jednej strony dotyczy spraw podstawowych dla funkcjonowania współczesnego świata, z drugiej zaś ma charakter wielowymiarowy i wieloaspektowy, co pozwala uczynić ją przedmiotem interdyscyplinarnej dyskusji akademickiej. Dyskusja ta była prowadzona w ramach projektu naukowo-badawczego „Seminarium Colloquium Legale”, realizowanego na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego we współpracy z Wydziałem Prawa i Administracji Uniwersytetu Jagiellońskiego. Seminarium stanowi platformę współpracy trzech nauczycieli akademickich odmiennych specjalności, którzy zapraszają studentów do współpracy i omawiania zagadnień należących do różnych dziedzin prawa. Opracowanie pt. „Zrównoważone miasto. Stan faktyczny i wyzwania prawne realizacji Agendy 2030” jest efektem współpracy realizowanej podczas 2-letniego cyklu zajęć dotyczących prawnych aspektów zrównoważonego rozwoju.

Młodzi badacze we współpracy z redaktorami zaangażowali w projekt dużo swojego czasu i wiele talentów. Z tego powodu redaktorzy starali się możliwie najmniej ingerować w treść stanowiącą wyraz przekonań, sugerując jedynie zmiany dotyczące metody lub odniesień do literatury. Ostatecznie zatem powstała książka zawierająca miejscami wyraziste tezy, które mogą być prowokujące. Trzeba jednak pamiętać, że „żaden

---

¹ Określenie zasady nawiązuje do pięciu głównych haseł, które w języku angielskim rozpoczynają się od litery p: *people, planet, prosperity, peace, partnership* (ludzie, planeta, dobrobyt, pokój, partnerstwo).

autorytet, żaden regulowany przepisami sposób prowadzenia życia i szkolniacka organizacja studiów nie powinny zawładnąć studentem. Trzeba tolerować zuchwałość młodzieńców, gdy mają z nich wyrosnąć mężczyźni². Tak pisał *Karl Jaspers* o formacyjności uniwersytetu w niechlubnych czasach, gdy studiowali wyłącznie mężczyźni. Pozwólmy zatem dziś młodym adeptkom i adeptom prawa mieć odważne poglądy, tezy i wnioski z badań.

Monografia zawiera kilkanaście autorskich opracowań odnoszących się do celu 11 Agendy 2030. Poruszane zagadnienia mają kluczowe znaczenie z punktu widzenia zrównoważonego rozwoju miast. Takiego, który z jednej strony zapewnia mieszkańcom równy dostęp do mieszkań, podstawowych usług, infrastruktury, terenów zielonych, kultury, nauki. Z drugiej akcentuje potrzebę poprawy efektywności wykorzystania zasobów, konieczność dążenia do ograniczenia zanieczyszczeń i podejmowania różnorodnych działań mających przeciwdziałać ubóstwu.

Nowatorski charakter monografii dotyczy nie tylko samego doboru tematu i odniesienia się do szczegółowych zadań mających służyć realizacji tego celu, ale wiąże się z ich omówieniem w szerszym kontekście, jaki wyznacza koncepcja zrównoważonego rozwoju. Chodziło w tym wypadku o pokazanie, że miasto zrównoważone nie tylko wpisuje się w globalne cele Agendy 2030, ale jest jednym z istotnych czynników pozwalających na ich osiągnięcie. Poszczególne opracowania pogrupowane w ramy rozdziałów nawiązują do treści wynikających z 7 zdań stanowiących szczegółowe wyjaśnienie działań, jakie mają zostać podjęte w ramach celu 11 Agendy 2030. Teksty te są mają więc w założeniu stanowić spójne omówienie podejmowanej tematyki i w ten sposób tworzyć jedną całość. Dążenie do nadania monografii charakteru spójnego i jednolitego w warstwie tematycznej szło w parze z przyjętym modelem przygotowywania poszczególnych opracowań. Autorzy artykułów opracowywali je wychodząc od diagnozy istniejącego stanu w odniesieniu do omawianego zagadnienia, następnie przedstawiali występujące w tym obszarze problemy, wskazywali podstawy prawne i problemy prawne nawiązując – w miarę możliwości – do przykładów innych państw, a całość kończyli formułując wnioski, w tym także postulaty *de lege ferenda*.

Jednym z założeń przyjętych przez redaktorów było umożliwienie autorom tekstów samodzielnego opracowania tematów i prezentowania własnych punktów widzenia. Wiązało się to w konsekwencji z przyznaniem autorom stosunkowo dużej swobody zarówno w odniesieniu do formy przygotowanych tekstów, jak i sposobu, w tym także szczegółowości omawianych zagadnień. Czyniąc te wyjaśnienia, mamy nadzieję, że z uwagi zarówno na zakres prezentowanej tematyki, jak również jej aktualność oraz znaczenie, prezentowana monografia zainteresuje liczne grono Czytelników. Liczymy, że stanowiąc głos w dyskusji na temat zrównoważonych miast widzianych w perspektywie koncepcji zrównoważonego rozwoju, stanie się także źródłem inspiracji w ramach dalszych badań i dociekań naukowych poświęconych tym ważnym zagadnieniom.

---

² *K. Jaspers*, *Idea Uniwersytetu*, tłum. *W. Kunicki*, Warszawa 2017, s. 88.

[Przejdź do księgarni →](#)

ksiegarnia.beck.pl